

Vergaderjaar 2017–2018

34 827

Samenvoeging van de gemeenten Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Haarlemmermeer

Nr. 3

Het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt, omdat het zonder meer instemmend luidt (artikel 26, vijfde lid, van de Wet op de Raad van State).

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Inleiding

Dit wetsvoorstel betreft de vrijwillige samenvoeging van de gemeenten Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Haarlemmermeer tot de nieuwe gemeente Haarlemmermeer. De nieuwe gemeente zal circa 150.000 inwoners tellen en een oppervlakte hebben van 206 km². De beoogde datum van herindeling is 1 januari 2019.

Aanleiding voor dit wetsvoorstel is het herindelingsadvies van de betrokken gemeenten, voorzien van een positieve zienswijze van gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland.¹ Met het oog op de toekomstbestendigheid van de gemeentelijke organisatie in een context van gemeentelijke taakuitbreiding en veranderende maatschappelijke opgaven acht met name de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude deze samenvoeging noodzakelijk. De gemeente Haarlemmermeer ondervindt geen tekort aan bestuurskracht maar is onderdeel van de bestuurlijke oplossing in regionaal verband.

In het volgende hoofdstuk worden de voorgeschiedenis en totstandkoming van het herindelingsadvies beschreven. Hoofdstuk 3 bevat de uitkomsten van de toets van het herindelingsadvies aan het Beleidskader gemeentelijke herindeling 2013. De financiële consequenties van de herindeling komen in hoofdstuk 4 aan de orde. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de herindelingsverkiezingen, de naam van de nieuwe gemeente en de toepasselijkheid van de Wet raadgevend referendum.

¹ Vanwege de omvang zijn het herindelingsadvies en de zienswijze van de provincie niet als bijlagen bij de memorie van toelichting opgenomen. Deze stukken zijn na indiening van het wetsvoorstel te raadplegen via rijksoverheid.nl.

2. Voorgeschiedenis en totstandkoming herindelingsadvies

2.1. Voorgeschiedenis

In 2012 heeft de gemeenteraad van Haarlemmerliede en Spaarnwoude een motie aangenomen waarin het college werd verzocht onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor verdere samenwerking met andere gemeenten in de regio. Reden voor deze verkenning was de kwetsbaarheid van de gemeentelijke organisatie en de beperkte mogelijkheden voor de gemeente om in regionaal verband bij te dragen aan oplossingen voor gemeentegrensoverstijgende opgaven. In oktober 2013 zijn de uitkomsten van het onderzoek gepresenteerd in de nota «Realistisch perspectief Haarlemmerliede en Spaarnwoude». Hierin werd geconcludeerd dat het belang van inwoners en ondernemers niet wordt gediend met een voortzetting van de zelfstandigheid van de gemeente.

Na het verschijnen van deze nota heeft het gemeentebestuur een serie rondetafelbijeenkomsten georganiseerd waarin het «realistisch perspectief» (herindeling) werd besproken met inwoners, ondernemers en andere belangstellenden. Ook werd tijdens de bijeenkomsten gesproken over de kernwaarden van de gemeente.

Na de gemeenteraadsverkiezingen in 2014 gaf de raad onderzoeksbureau Berenschot opdracht tot een verdiepend onderzoek naar diverse varianten van bestuurskrachtversterking, namelijk: herindeling, intensieve samenwerking (waaronder een ambtelijke fusie) en handhaving van de status quo. Uit het onderzoek dat in april 2015 werd opgeleverd, bleek dat het handhaven van de status quo geen optie was en dat de optie «herindeling» de meest krachtige impuls aan de bestuurskracht zou geven. In het advies werden twee herindelingsvarianten naar voren gebracht: een variant waarin de gemeente ongedeeld samengevoegd wordt en een variant waarin de gemeente wordt opgedeeld over meerdere gemeenten. Op 16 juni 2015 besloot de gemeenteraad in lijn met het verdiepende onderzoek dat het niet wenselijk is de status quo te handhaven en daarom te koersen op een ongedeelde samenvoeging met een buurgemeente. Tevens besloot de raad het «Waardenprofiel Haarlemmerliede en Spaarnwoude» vast te stellen, waarin elf kernwaarden van de gemeente zijn opgenomen. Uit het Waardeprofiel blijkt dat met name het behoud en de versterking van het groene gebied tussen Haarlem en Amsterdam en het behoud van de leefbaarheid in de kernen voorname uitgangspunten bij een herindeling zijn.

Na het besluit van 16 juni 2015 is het college van Haarlemmerliede en Spaarnwoude met zes potentiële herindelingspartners in overleg getreden. Het ging hierbij om de gemeenten Amsterdam, Haarlem, Haarlemmermeer, Velsen, Bloemendaal en Heemstede. Aan deze gemeenten werd gevraagd een *position paper* in te dienen met onder meer hun visie op een mogelijk samengaan en de elf kernwaarden uit het door de raad van Haarlemmerliede en Spaarnwoude vastgestelde Waardenprofiel.

In februari 2016 zijn de *position papers* door de raad van Haarlemmerliede en Spaarnwoude beoordeeld. Ten behoeve van een objectieve en transparante beoordeling gebeurde dit aan de hand van een beoordelingskader. De beoordeling leidde tot een nadere selectie van drie gemeenten (Amsterdam, Velsen en Haarlemmermeer) om verdiepingsgesprekken mee te voeren. In deze periode zijn wederom inwoners en ondernemers betrokken bij het proces om tot een herindelingspartner te komen.

Op 28 juni 2016 heeft de raad van Haarlemmerliede en Spaarnwoude het principebesluit genomen om ongedeeld met de gemeente Haarlemmermeer samen te gaan. De voornaamste redenen hiervoor zijn onder meer gelegen in de ervaring die de gemeente Haarlemmermeer reeds heeft met een intensief dorps- en kernenbeleid en het vertrouwen dat deze gemeente zich in zal zetten voor het behoud van de groene buffer tussen Haarlem en Amsterdam.

Zoals uit het voorgaande blijkt, is de gemeente Haarlemmermeer sinds 2015 bij het herindelingstraject betrokken. Het gemeentebestuur van Haarlemmermeer heeft in diverse bestuurlijke overleggen laten weten bereid te zijn een herindeling te verkennen omdat de gemeenten op historisch en cultureel vlak complementair zijn en overeenkomende landschappelijke en maatschappelijke kenmerken hebben. Het *position paper* van Haarlemmermeer geeft dan ook blijk van een grote mate van aansluiting bij de elf kernwaarden die door de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude zijn vastgesteld. Op 6 juli 2016 heeft de raad van Haarlemmermeer unaniem het principebesluit genomen om per 1 januari 2019 met de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude samen te gaan.

2.2. Totstandkoming herindelingsadvies

Na de principebesluiten van de twee gemeenteraden hebben de gemeenten in de zomer van 2016 de voorbereidingen van de herindeling ter hand genomen. In oktober 2016 zijn de uitgangspunten voor de herindeling (zoals de realisatie van de kernwaarden «leefbaarheid», «bevordering van de gemeenschapszin», «betrokkenheid van dorpen» en «het niveau van dienstverlening») in een convenant vastgelegd. Ook is een plan van aanpak opgesteld en is er een projectorganisatie ingericht om tot een herindelingsontwerp te komen.

Op 13 december 2016 hebben de gemeenteraden van Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Haarlemmermeer het herindelingsontwerp unaniem vastgesteld. Het ontwerp heeft vervolgens acht weken in de gemeentehuizen ter inzage gelegen en ook was het ontwerp digitaal beschikbaar. Dit heeft geresulteerd in 237 zienswijzen, waarvan het overgrote deel de herindeling ondersteunt (zie § 3.1). De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassingen in het herindelingsadvies dat op 13 april 2017 door de gemeenteraden unaniem is vastgesteld. Vervolgens hebben gedeputeerde staten op 27 juni 2017 een positieve zienswijze vastgesteld.

3. Toets aan het Beleidskader gemeentelijke herindeling

Het herindelingsadvies is getoetst aan het Beleidskader gemeentelijke herindeling van 2013 (verder: Beleidskader).² Volgens het Beleidskader dienen herindelingsadviezen aan de volgende criteria te worden getoetst: draagvlak, interne samenhang, bestuurskracht, evenwichtige regionale verhoudingen en duurzaamheid.

3.1. Draagvlak

3.1.1. Lokaal bestuurlijk draagvlak

De onderhavige samenvoeging is door de gemeenteraden van Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Haarlemmermeer geïnitieerd. Op 13 april 2017 hebben de gemeenteraden het herindelingsadvies unaniem vastgesteld. De beoogde samenvoeging kan derhalve rekenen op breed lokaal bestuurlijk draagvlak. Daarnaast blijkt het lokaal bestuurlijk

² Kamerstukken II 2012/13, 28 750, nr. 53.

draagvlak uit het voornemen van beide raden om gezamenlijk en voortvarend de voorbereiding van de herindeling ter hand te nemen. De gemeenteraden hebben die intentie en de uitgangspunten om tot een nieuwe gemeente te komen vastgelegd in het bestuurlijk convenant van 13 december 2016 (zie ook § 2.2).

3.1.2. Maatschappelijk draagvlak

Een gemeentelijke herindeling is een ingrijpende verandering voor inwoners, bedrijven, instellingen en de bestuurlijke omgeving van gemeenten. Daarom verlangt het kabinet dat de mate van maatschappelijk draagvlak voor de herindeling kenbaar wordt gemaakt in het herindelingsadvies. In dit geval blijkt uit het herindelingsadvies dat de gemeenten een zorgvuldig, transparant en intensief proces met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties hebben doorlopen. De betrokken gemeenten hebben logboeken bijgehouden van de activiteiten die hiervoor zijn georganiseerd.

Vanaf het moment dat de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude zich op haar bestuurlijke toekomst is gaan oriënteren, zijn inwoners en andere belanghebbenden in de gemeente bij het proces betrokken. Ten behoeve van de in 2013 verschenen nota «Realistisch Perspectief» (zie ook § 2.1) zijn rondetafelgesprekken met inwoners georganiseerd. Vervolgens zijn begin 2014 drie informatie- en discussieavonden georganiseerd waarbij de gedeelde waarden van de gemeenschap werden geïnventariseerd. Deze avonden vormden de aanzet voor het Waardeprofiel van de gemeente, dat een belangrijke rol heeft gespeeld bij zowel de keuze voor een herindeling als de keuze voor Haarlemmermeer als beoogde herindelingspartner (zie ook § 2.1). Ook bij het verdiepende onderzoek dat in 2014 door onderzoeksbureau Berenschot is uitgevoerd zijn inwoners en andere belanghebbenden betrokken. Ten behoeve van het onderzoek is een aantal bijeenkomsten georganiseerd voor maatschappelijke organisaties en zijn diverse interviews gehouden met inwoners, ambtenaren, raadsleden, vertegenwoordigers van verenigingen en ondernemingen.

Begin 2015 is de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude gestart met het verspreiden van de huis-aan-huiskrant «Horizon & Stip». In deze krant werden inwoners geïnformeerd over het proces en uitgenodigd mee te doen aan een online enquête en een tweetal debatten. Er zijn in totaal acht edities van de «Horizon & Stip» krant verschenen.

Naar aanleiding van de oplevering van het verdiepingsonderzoek van Berenschot zijn in 2015 twee inwonersbijeenkomsten en in totaal zes experttafels met inwoners en belanghebbenden georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten kwamen inhoudelijke beleidsthema's aan de orde en werden tevens de *position papers* van de mogelijke herindelingspartners besproken.

Vanaf medio 2016 is ook in Haarlemmermeer actief over de voorgenomen herindeling gecommuniceerd in diverse week- en huis-aan-huisbladen. Tevens is een gezamenlijke website gelanceerd met informatie over de reden van de herindeling, het te volgen tijdspad en de inspraakavonden. In november 2016 zijn in drie kernen van Haarlemmermeer (Zwanenburg, Hoofddorp en Nieuw-Vennep) inloopavonden georganiseerd. De reacties op de voorgenomen herindeling waren tijdens deze avonden overwegend positief.

Van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen is in totaal 214 keer gebruikgemaakt. Er zijn twee zienswijzen collectief ingediend die respectievelijk 107 keer en 65 keer zijn ondertekend. Daarnaast zijn er 42

individuele zienswijzen ingediend. Het overgrote merendeel van de zienswijzen ondersteunt de herindeling (91%). De overige zienswijzen plaatsen kanttekeningen bij het herindelingsontwerp en pleiten voornamelijk voor een grenscorrectie, waarbij Spaarndam-Oost aan de gemeente Haarlem wordt toegevoegd. Ook de zienswijze van de gemeente Haarlem heeft deze strekking (zie ook § 3.1.3). In vier zienswijzen worden kanttekeningen geplaatst bij inhoudelijke thema's zoals het cultureel erfgoed, de verkeerssituatie in Halfweg, de toeristenbelasting en het sociaal domein. De samen te voegen gemeenten hebben alle zienswijzen van een reactie voorzien en samengevat in een reactienota. De zienswijzen hebben geen aanleiding gegeven tot wijzigingen in het herindelingsadvies.

Gedeputeerde staten van Noord-Holland prijzen de wijze waarop beide gemeenten zich hebben ingespannen om belanghebbenden bij het herindelingsproces te betrekken en benadrukken dat de gemeenten in de zienswijzennota overtuigend hebben beargumenteerd dat er draagvlak voor de onderhavige herindeling is.

3.1.3. Regionaal bestuurlijk draagvlak

De samenvoeging kan rekenen op breed regionaal bestuurlijk draagvlak. Dat blijkt onder meer uit de reacties van buurgemeenten en de provincie Noord-Holland tijdens een bestuurlijk overleg in september 2016. Zij hebben hun waardering uitgesproken over het zorgvuldig doorlopen herindelingsproces en respecteren de keuze voor Haarlemmermeer als herindelingspartner.

De colleges van de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen en Amsterdam hebben in een schriftelijke reactie laten weten dat ze de herindelingsplannen steunen en geen zienswijze indienen. De gemeenten Heemstede en Velsen hebben een ondersteunende zienswijze ingediend. Het college van Haarlem steunt de herindeling en gaat in haar zienswijze vooral in op de positie van Spaarndam, een dubbeldorp dat sinds 1927 deels in Haarlem ligt (Spaarndam-West, 600 inwoners) en deels in Haarlemmerliede en Spaarnwoude ligt (Spaarndam-Oost, 2500 inwoners). Haarlem pleit in haar zienswijze voor een grenscorrectie, waarbij Spaarndam-Oost aan de gemeente Haarlem wordt toegevoegd. De zienswijze heeft geleid tot twee bestuurlijke overleggen met de gemeente Haarlem. In deze overleggen hebben de herindelingsgemeenten aangegeven niet te zullen meewerken aan een grenscorrectie, omdat zij met het oog op het Waardeprofiel van Haarlemmerliede en Spaarnwoude een ongedeelde samenvoeging nastreven. Ook ontbreekt volgens Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Haarlemmermeer de noodzaak voor een grenscorrectie, gezien de ervaring van Haarlemmermeer met de dubbeldorpen langs de ringvaart. Tot slot blijkt uit de unanieme vaststelling van het herindelingsadvies door de beide gemeenteraden dat er een groot politiek draagvlak voor een ongedeelde samenvoeging bestaat. De provincie is met de beide gemeenten van mening dat er een goed en transparant proces is gevolgd dat heeft geleid tot een gedragen keuze voor een ongedeelde samenvoeging van Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Haarlemmermeer.

3.2. Interne samenhang

De nieuwe gemeente kent een grote interne samenhang. In ruimtelijk opzicht blijkt dat uit het open, groene en agrarische karakter van beide gemeenten. De nieuwe gemeente vormt dan ook een «groene buffer» tussen de steden Amsterdam, Haarlem en Leiden. Haarlemmermeer laat in het *position paper* richting Haarlemmerliede en Spaarnwoude zien dat er ruimte is voor diversiteit in de nieuwe gemeente en dat er aandacht zal zijn voor het behoud van de identiteit, leefbaarheid en kleinschaligheid

van de kleinere dorpen die thans in de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude liggen. Die aandacht blijkt ook uit de manier waarop de gemeente Haarlemmermeer omgaat met de eigen dorpen en (stedelijke) kernen, waarvoor zij een gebiedsgericht beleid heeft ontwikkeld.

De nieuwe gemeente zal ernaar streven een goede balans te vinden tussen de rust, ruimte, recreatie en groen aan de ene kant en de grootste-delijke dynamiek, bedrijvigheid en mobiliteit aan de andere kant. In de visie op de nieuwe gemeente staat dat maatwerk ten aanzien van het kernenbeleid centraal zal staan en dat de gemeente sport- en culturele verenigingen zal blijven faciliteren. De 31 kernen van de nieuwe gemeente zullen tweemaal per jaar deelnemen aan een zogenoemd «kernenoverleg» met het college van de nieuwe gemeente. Ook zullen er regelmatig overleggen plaatsvinden met de gebiedsteams en gebiedsmanagers.

Tot slot is de stimulering van gemeenschapszin een belangrijk speerpunt van de nieuwe gemeente. Ten behoeve van een goede verbinding tussen bestuur en samenleving krijgen dorpsraden een participatie- of wijkbudget voor hun werkzaamheden die gericht zijn op het laten meedenken, meepraten en meebeslissen door inwoners.

3.3. Bestuurskracht

De wens om de bestuurskracht te versterken is voor de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude de voornaamste reden geweest om een herindelingstraject te starten. Zoals reeds in § 2.1 is beschreven, staat bestuurskrachtversterking al sinds 2012 op de agenda van het gemeentebestuur en zijn er sindsdien diverse verkenningen en onderzoeken uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de gemeente onvoldoende in staat is om haar ambities, opgaven en uitdagingen te realiseren. De gemeentelijke organisatie is klein en kwetsbaar en het is dan ook een uitdaging om voldoende specialistische kennis in huis te halen voor de breedte van het takenpakket. Dit maakt dat de organisatie slechts beperkt in staat is om in te spelen op toekomstige ontwikkelingen zoals gemeentelijke taakuitbreiding. In regionaal verband heeft de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude (mede door de beperkte ambtelijke capaciteit) slechts een beperkte bestuurlijke impact, wat een grote mate van afhankelijkheid van buurgemeenten tot gevolg heeft. In het verdiepend onderzoek van Berenschot werd dan ook geconcludeerd dat het handhaven van de status quo geen optie is en dat een gemeentelijke herindeling met een buurgemeente de meest duurzame bestuurskrachtversterking oplevert.

De gemeente Haarlemmermeer kan worden gekenschetst als een reeds bestuurskrachtige gemeente die in staat is om eigenstandig uitvoering te geven aan haar gemeentelijke taken en ambities. De verwachting van beide gemeenten is dan ook dat de nieuwe gemeente over een professionele gemeentelijke organisatie kan beschikken die goed in staat is om in samenwerkingsverbanden regionale opgaven op te pakken.

3.4. Evenwichtige regionale verhoudingen

Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Haarlemmermeer maken deel uit van de Metropoolregio Amsterdam (MRA), waar in totaal 33 gemeenten en twee provincies aan deelnemen. De MRA richt zich met name op woningbouwopgaven, landschappelijke opgaven en versterking van de economie, bereikbaarheid, duurzaamheid en recreatie. De nieuwe gemeente zal – net als de huidige gemeente Haarlemmermeer – een voorname rol in dit samenwerkingsverband innemen.

Eind 2016 is in een bestuurlijk overleg met de buurgemeenten gesproken over de gevolgen van een herindeling voor de verhoudingen in de regio. De aanwezige gemeenten onderkenden dat samenwerking rondom regionale vraagstukken ook na de voorgenomen herindeling noodzakelijk blijft. Waar nodig zullen de gemeenten tijdig voorbereidingen treffen voor de wijziging van of uittreding uit intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. De herindeling zal bijdragen aan de bestuurlijke eenheid in de regio, doordat er minder afstemming nodig is om regionale opgaven op te pakken.

Uit de visie op de nieuwe gemeente blijkt bijzondere aandacht voor de positie van dubbeldorpen in de gemeente, in het bijzonder voor Spaarndam-Oost (Haarlemmerliede en Spaarnwoude) en Spaarndam-West (Haarlem). In de nieuwe bestuurlijke situatie stellen dubbeldorpen een gezamenlijke agenda op en worden voorzieningen goed op elkaar afgestemd. Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Haarlemmermeer zijn voornemens het contact hierover met Haarlem te continueren.

Gedeputeerde staten van Noord-Holland constateren dat de verhoudingen in de regio goed zijn en dat (de schaal van) de nieuwe gemeente die verhoudingen niet nadelig beïnvloedt. Met een toename van ongeveer 5.500 inwoners wordt de gemeente Haarlemmermeer niet dusdanig veel groter dat haar schaal zich niet langer goed verhoudt tot de regio. Tot slot staat de herindeling niet in de weg aan eventuele andere initiatieven voor bestuurskrachtversterking in de regio.

3.5. Duurzaamheid

Met de samenvoeging van Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Haarlemmermeer wordt een bestuurskrachtige gemeente gevormd van ongeveer 150.000 inwoners, die voor lange tijd toegerust zal zijn op haar lokale en regionale opgaven en wettelijke taken. De samenvoeging past goed in de visie van de provincie Noord-Holland op de bestuurlijke inrichting van de regio. Gedeputeerde staten voorzien in de regio's Zuid-Kennemerland en Amstelland-Meerlanden geen andere voorstellen tot herindeling en het ligt dan ook niet in de lijn der verwachting dat de nieuwe gemeente op korte of middellange termijn opnieuw bij een herindeling betrokken zal zijn.

3.6. Conclusies toets beleidskader

Uit het voorgaande blijkt dat het voorstel in ruime mate voldoet aan de criteria van het Beleidskader gemeentelijke herindeling 2013. De samenvoeging vormt een duurzame oplossing voor het door de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude ervaren bestuurskrachtttekort en kan rekenen op breed draagvlak in de gemeenteraden, onder de inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties in beide gemeenten en bij de andere gemeenten in de regio. De samenvoeging leidt tot een bestuurskrachtige gemeente met een grote interne samenhang, die goed past binnen de regio.

4. Financiële aspecten

De financiële positie van de huidige gemeenten en de financiële levensvatbaarheid van de nieuw te vormen gemeente zijn in het herindelingsadvies en de zienswijze van de provincie beschreven. Hieruit blijkt dat er sprake is van een financieel gezonde basis voor de nieuw te vormen gemeente.

Naar verwachting zal de algemene uitkering aan de gemeente Haarlemmermeer ongeveer € 490.000 lager zijn dan de som van de algemene uitkeringen die de gemeenten zonder samenvoeging zouden ontvangen. Dat komt vooral door het verlies van eenmaal het vaste bedrag in de algemene uitkering. Tegenover de daling van de algemene uitkering staat een afname van de kosten. Die betreft onder meer besparingen op bestuurskosten (raad, college, griffie, rekenkamer en gemeentesecretaris).

Op grond van de maatstaf herindeling krijgen de gemeenten voor de kosten om de samenvoeging te realiseren (ook wel aangeduid als frictiekosten) een uitkering uit het gemeentefonds van ongeveer € 4.770.000. De eerste betaling vindt plaats in het jaar voorafgaande aan de herindeling.

5. Overige aspecten

5.1. Uitstel raadsverkiezingen en verlenging zittingsduur raden

Bij een wijziging van de gemeentelijke indeling vinden tussentijdse raadsverkiezingen plaats (artikel 52 Wet algemene regels herindeling (Wet arhi)). In dit geval dienen tussentijdse raadsverkiezingen te worden gehouden voor de raad van de nieuwe gemeente Haarlemmermeer. De bestaande gemeente Haarlemmermeer is als de naar inwonertal grootste betrokken gemeente belast met het organiseren van de verkiezingen (artikel 52 Wet arhi). Naar verwachting vinden de verkiezingen plaats op woensdag 21 november 2018 (artikel 55, tweede lid, Wet arhi).

Om te voorkomen dat in de betrokken gemeenten in 2018 tweemaal raadsverkiezingen plaatsvinden, worden de reguliere raadsverkiezingen van maart 2018 in deze gemeenten overgeslagen en wordt de zittingsduur van de zittende raadsleden verlengd tot de datum van herindeling (artikelen 56a en 56b Wet arhi). De eerste reguliere raadsverkiezingen in de gemeente Haarlemmermeer zijn die van maart 2022. Dat betekent dat de raad die bij de herindelingsverkiezingen wordt gekozen drie jaar en drie maanden zitting zal hebben.

Indien deze herindelingswet onverhoopt niet uiterlijk op donderdag 20 september 2018 in werking is getreden, zullen in november 2018 in plaats van herindelingsverkiezingen alsnog reguliere raadsverkiezingen plaatsvinden (artikel 56d Wet arhi).

5.2. Naamgeving

De naam van de nieuwe gemeente wordt Haarlemmermeer. Er is voor gekozen om de nieuwe gemeente geen nieuwe naam te geven, omdat er sinds 2010 reeds veel is geïnvesteerd in de naamsbekendheid van Haarlemmermeer. Het merk «Haarlemmermeer» biedt economische kansen voor de gemeente, inwoners en ondernemers. De beide gemeenteraden hebben voor deze naam gekozen met de aantekening dat inwoners van dorpen en kernen zich vooral identificeren met de naam van hun eigen dorp of kern.

5.3. Inwerkingtreding en Wet raadgevend referendum

Het wetsvoorstel treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, waarna de herindeling ingaat op de eerstvolgende 1 januari (artikel 1, eerste lid, onder h, Wet arhi). De beoogde datum van herindeling is 1 januari 2019. In verband met de wettelijke termijnen voor de voorbereiding van de herindelingsverkiezingen dient de herindelingswet uiterlijk op donderdag 20 september 2018 in werking te treden. Als dat

niet gebeurt, vinden in november 2018 geen herindelingsverkiezingen maar reguliere raadsverkiezingen plaats (zie § 5.1).

Deze herindelingswet is referendabel in de zin van de Wet raadgevend referendum (Wrr). In het koninklijk besluit waarbij de inwerkingtreding geregeld wordt, zal rekening worden gehouden met de termijnen van de Wrr.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren